

L'home més flemàtic de la Gran Bretanya se'n va a Berlin

QUIN ES EL PROGRAMA DE LORD HALIFAX?

Cal no oblidar que el lord és un fervent filo-feixista...

La República parla clar

Aquest novembre és pròdig en rumors de totes menes. Vivim sota el signe de l'infundit. Una passa, aquesta de la mentida, que preocupa poc els homes de bon sentit, car estan immunitzats pel seu republicanisme infrangible. L'infundit fa estralls especialment entre els tebis, sense parlar dels enemics, que són els qui els posen en circulació.

El Govern només desment, naturalment, els infundits grossos, aquells que són susceptibles de provocar confusions en els medis oficials de l'estranger. El petit rumor, la petita mentida, no mereix ni ha de mereixer l'atenció de la gent responsable. De la mateixa manera que neix, sense saber ben bé ningú com, mor al cap d'unes hores. L'infundit s'adona de seguida que el clima no li és propici i torna a la cova d'on ha sortit, en espera de tornar a aparèixer en una altra ocasió i sota una nova disfressa.

Fa una setmana el Govern de la República ha hagut de sortir al pas de fantàstics viatges que certa Premsa estrangera atribuïa als nostres homes d'Estat. Desplaçaments, els uns, com el del president del Consell de ministres, que en realitat no s'ha produït; els altres, com el del President de la Generalitat, que si realment ha tingut lloc ha estat motivat purament per circumstàncies d'ordre militar.

Sense por d'equivocar-nos, podem atribuir la invenció d'aquests rumors referents a fantàstiques gestions diplomàtiques dels nostres governants als serveis de propaganda dels facciosos. El voler donar al món la impressió que l'adversari està cansat, sempre ha estat una de les armes emprades en la guerra. Res d'estrany no és, doncs, que els generals traïdors i els seus aliats estrangers parlin d'armistícies i de pactes, endossant-nos a nosaltres la iniciativa en aquests tripijocs.

Allò que ja no és tan natural és que, a casa nostra mateix hi hagi persones de bona fe capaces d'organyar el mínim crèdit a les mentides que els facciosos escampen. Degut a unes llargues anyades de corrupció cívica, la gent del nostre país té la idea que la política és una activitat maquiavèlica, en el sentit popular de la paraula. Quan un home públic diu: blanc, la gent senzilla pensa invariablement que vol dir: negre. Aleshores hom suposa els governants lliurats tothora a una tasca subterrània, i hom els atribueix els contactes més rars, les intencions més absurdes.

Doncs, no. Hi ha moments en la història en què les coses són tan senzilles com semblen. Espanya viu precisament un d'aquests moments. Quan els nostres governants diuen que la guerra no té altra sortida que la submissió total dels que se sublevaren, no volen dir altra cosa que això. Quan asseguren que volen el triomf de la República, parlen d'una manera transparent, i atribuir-los intencions amagades no és sinó cercar refugi per a la pròpia covardia.

La República Espanyola, Espanya, parla clar. Feia molt de temps que no hi parlava tant. Voleu més sinceritat que la de reforçar les afirmacions amb el sacrifici, quan cal, de la vida?

El cadàver de Mac Donald

Bermuda, 16. — S'ha celebrat a la catedral un ofici solemne a la memòria de Ramsay Mac Donald. El remolcador «Almirante» portà el fèretre a terra i fou traslladat a la catedral, seguit dels funcionaris i dels cos legislatiu.

EL PRESIDENT COMPANYYS, a París



El moment de l'arribada del senyor Lluís Companys, President de Catalunya, a la capital de França. El rigorós caràcter privat del viatge no fou obstacle per als reporters gràfics parisencs, que impressionaren unes plaques... Vegeu el nostre President, a l'estació d'Orsay, precedit pel senyor Ossorio Gallardo, ambaixador d'Espanya... (A.)

Després de Norman Ebbut, Paul Ravoux...

A L'ALEMANYA NAZI LI FAN NOSA ELS PERIODISTES QUE SABEN MASSA

El representant de l'Agència Havas a Berlin, expulsat del territori alemany

Berlin, 16. — Oficialment ha estat comunicat al redactor de l'Agència Havas a Berlin, Paul Ravoux, que haurà d'abandonar el territori alemany en el termini de tres dies. El representant de l'Agència Havas a Berlin és distingit sempre per les seves cròniques malinencioses contra l'Alemanya nacional-socialista. Segons el comunicat oficial pertorbà les relacions periodístiques entre Alemanya i França. Ara acaba de publicar informacions sobre la febre aftosa a l'oest d'Alemanya i arribà a dir que aquesta febre tenia relacions amb el Pla quadriennal. Aduco s'trevi a dir que la premsa alemanya havia rebut ordres per tal d'evitar l'atenció de l'opinió pública sobre els resultats fatals de la febre i es declarava que aquesta havia estat importada de l'estranger. Com és sabut la febre aftosa, que fou introduïda d'Àfrica a França el maig del 1937, s'estengué a França.

Berlin, 16. — A les 6'45 ha estat lliurada l'ordre escrit comunicant-li l'expulsió del territori alemany al representant de l'Agència Havas, senyor Paul Ravoux.

En rapidament i des d'Alsàcia entrà a Baden i a Palatinat. L'afirmació del corresponent que l'epizootia té una gravetat excepcional a Alemanya és pura invenció. «Per totes aquestes raons —acaba declarant la nota— ens veiem obligats a expulsar el corresponent de l'Agència Havas a Alemanya.» Aquest matí els periodistes reproduïren el comunicat oficial amb grans titulars i afegiren comentaris, visiblement inspirats, segons els quals el Tercer Reich desitja mantenir relacions cordials amb França i Paul Ravoux constituïa un obstacle a això. En general, als cercles periodístics estrangers, es lamenta que després de Norman Ebbut, corresponent de «The Times», s'expulsi ara un dels més notables corresponents a Berlin. En efecte, Paul Ravoux havia estat posat al davant de la delegació de Havas a principis del règim nacional-socialista, l'any 1933. Agregat a les Universitats alemanyes, vivint a Alemanya des del 1919, fou —des del 1930 al 1933— secretari del Comitè franco-alemany Assisi, per tant, a tota l'evolució de l'Alemanya després de la Gran Guerra i està reputat com a un dels més coneguts de l'Alemanya actual.

L'explicació d'una actitud estranya

Alemanya farà de mitjancera en la guerra sino-japonesa, si la Xina s'adhereix al pacte anticomunista

Londres, 16. — (Del nostre corresponent especial.) — Les condicions indispensables perquè Alemanya accepti intervenir en la mitjanceria entre el Japó i Xina són, entre altres, l'adhesió de Xina al pacte anticomunista. Aquests són els informes que arriben de Berlin amb referència a les negociacions que ha entaulat el general Xiang. Hom afegeix que Xiang ha tramès la resposta a Nanquín, i s'esperen ara notícies per tal de prosseguir les negociacions.

NOU GOVERNADOR MILITAR DE PARÍS

París, 16. — En substitució del general Gourand, s'ha nomenat governador de París el general Billotte.

Ha estat venuda a preus trancament satisfactoris

Segons informes rebuts de Londres ha arribat a aquells mercats el primer vaixell que, sota el control de la CEA (Central de Exportació de Agri) havia sortit dels ports espanyols conduint taronges i mandarines. La fruita ha arribat en perfectes condicions de sanitat i color, malgrat de tractar-se del principi de la temporada, i els preus obtinguts han estat francament satisfactoris. El promedi de venda de les mitges caixes de taronges ha estat a divuit xilings i el de les mandarines a quaranta xilings, i s'han cotitzat algunes partides fins a setanta xilings, preu rècord dels obtinguts en els vuit anys darrers.

El Govern de Xina es trasllada a la província de Szetxuen

Xang-Hai, 16. — El govern de Nanquín ha decidit traslladar els ministres a la província de Szetxuen.

El rei de Bèlgica va a Anglaterra

Ostende, 16. — El rei de Bèlgica s'ha embarcat cap a Anglaterra.

A LES TRES DE LA TARUA, EL REI DE BÈLGICA HA ARRIBAT A LONDRES

Dover, 16. — En arribar el paquebot «Prinz Albert», a bord del qual ha travessat el Canal el rei dels belgues, les sirenes del port anunciaren l'arribada del vaixell mentre, una esquadra d'avions evolucionava sobre aquest.

El duc de Gloucester ha pujat a bord per a saludar el rei de Bèlgica en nom del rei Jordi. En desembarcar, un destacament integrat per forces dels exercits de terra, mar i aire, ha tributat honors al rei Leopold. Aquest i els seus acompanyants han pres el tren de la 1'17 de la tarda, que arribarà a l'estació Victòria, de Londres, a les tres.

Sembla que els rumors tenien algun fonament...

El noi Mussolini no és mort, però el seu amic Biseo, cap d'una de les esquadretes de la base italiana de Mallorca, està ferit de consideració a l'espatlla

Roma, 16. — Com se sap, el diumenge passat Bruno Mussolini acudí una manifestació esportiva, i es desmenten, per tant, els rumors que s'han circulat sobre la seva mort. En canvi, se sap que el cèlebre cap d'aviació italiana, vencedor de la carrera Istres-Damas, tinent coronel Biseo, ha resultat seriosament ferit a l'espatlla. Com se sap, Biseo era cap d'una de les esquadretes que els nacionals espanyols tenen a Palma de Mallorca.

Al sector d'Usera, hem ocupat un pujol de gran importància estratègica

Els treballs de fortificació han durat tres dies

Madrid, 16. — Un periòdic del matí en interpretar el comunicat del Ministeri de Defensa Nacional radiat ahir, diu, amb grans titulars a la primera pàgina: «El sector de Carabanchel als soldats de la República ocuparen ahir el Cerro Blanco».

La interpretació no ha pogut ésser més errònia. Allò que ocuparen els soldats de l'Exèrcit Popular fou una petita carena.

L'operació selectiva dies passats i no es féu pública oficialment fins que la nota posició es fortificà de manera apropiada. Tant aquesta carena com el Cerro Blanco pertanyen al sector d'Usera.

L'operació fou portada a terme durant la nit per la companyia de segadors de la 134 Brigada. El petit tossal, avui al nostre poder, estava entre les nostres posicions i les de l'enemic. Els caps del nostre sector s'adonaren de la importància estratègica del tossal; i en un petit cop de mà i sense disparar un sol tret, la companyia de segadors arribà fins al tossal i procedí immediatament a la seva fortificació. Aquests treballs han durat tres dies i en el seu transcurs foren constantment hostilitzats els nostres soldats amb foc de fusell i especialment de morter, en adonar-se l'enemic de la importància del nou objectiu, aconseguit sense esforç pels nostres soldats. Des d'aquest es domina un gran sector de la carretera.

En el dia d'avui la tranquil·litat ha estat absoluta en tots els fronts propers a Madrid. A la matinalada s'intensificà un xic el foc de trinxera a trinxera en alguns sectors, especialment al de la Ciutat Universitària, amb intervenció espanyola de morter i metralladora, però l'hostilitat no tingué conseqüències.

El doctor Negrín ha explicat a la Diputació Permanent de les Corts la situació militar i política de la República

VOT DE CONFIANÇA AL GOVERN I PRORROGA DE L'ESTAT D'ALARMA

Aquest matí, al Parlament de Catalunya, ha tingut lloc la reunió de la Diputació Permanent de les Corts de la República.

A les dotze han començat a arribar els diputats que integren la Permanent. Ha acudit també el cap del Govern, doctor Negrín, el qual, abans de començar la sessió i conjuntament amb el ministre de la Governació, ha complimentat al seu despatx el President del Parlament de Catalunya.

A dos quarts d'una ha començat la sessió, a la qual han assistit el

president de les Corts Sr. Martínez Barrios i els diputats senyors Torres Campañá, Palomo, Fernández Clérigo, Velazco, Jáuregui, Lamonedá, Alvarez del Bayo, Corominas, Santaló, Prat, i en representació del Govern el president del consell doctor Negrín i el ministre de la Governació Zugazagotia.

Oberta la sessió s'ha donat lectura a l'acta de la sessió anterior, la qual ha estat aprovada. Es llegeix la comunicació del Govern de la República per a la prorroga de l'Estat d'Alarma.

El doctor Negrín fa ús de la paraula per tal d'explicar a la Diputació permanent la situació política en general i militar, tant exterior com interior.

A continuació el ministre de la Governació exposa la situació de l'Ordre Públic.

Intervenen totes les representacions de les minories, les quals relleren la posició de cadascuna, exposada en l'última reunió, oferint l'ajut incondicional al Govern.

Rectifica el doctor Negrín per a donar les gràcies.

Per últim, a proposta del President del Consell, la Diputació Permanent atorga la seva confiança al Govern per tal que aquest pugui complir la missió que li fou encomanada per les Corts de la República en la darrera reunió celebrada.

Després d'això és aprovada la prorroga de l'Estat d'Alarma.

Acte seguit s'acaba la sessió, a les 14.15.

S'han excusat d'assistir a la reunió, per malaltia, els diputats Pascual Leone, Pérez Puria i Vargas.

Va per bon camí el projecte d'unitat sindical entre la Federació internacional i els Sindicats soviètics

Jouhaux i altres delegats

es traslladaran a Moscou

Paris, 16. — La Federació Internacional Sindical decidí emprendre noves gestions, l'estiu passat, prop dels sindicats soviètics per tal d'arribar a la unitat sindical en el pla

sindical. A finals de setembre els sindicats soviètics contestaren favorablement a aquesta gestió i la Federació Internacional Sindical decidí que una delegació composta

INCORPORACIÓ DELS MINYONS DE 19 ANYS

En compliment d'allò que disposa l'O. C. del Ministeri de Defensa Nacional, publicada a la «Gaceta», el dia 13 del mes corrent, tots els minyons de 19 anys es presentaran durant els dies 15, 16 i 17 del mes corrent, de matí al matí a dues de la tarda, als Centres d'Instrucció de Barcelona.

Districte primer. Centre número 1. — Parc de la Glorieta (plaça Cascada - Restaurant).

Districte segon. Centre número 2. — Departament de Circulació (Montjuïc).

Districte tercer. Centre número 3. — Placeta Esportiva.

Districte quart. Centre número 4. — Plaça Braus Monumental.

Districte cinquè. Centre número 5. — Autoparc (Teatre Apol·lo (carrer Nou de la Rambla, cantonada P. Lalre).

Districte sisè. Centre número 6. — Escola del Treball (carrer Urreli).

Districte setè. Centre número 7. — Tinença d'Alcaldis de Santa.

Districte vuitè. Centre número 8. — Carrer F. C. Europa.

Districte novè. Centre número 9. — Canòdrom Guinard.

Districte desè. Centre número 10. — Tinença d'Alcaldis del districte.

Aquells que residixen fora de Barcelona es presentaran als Centres d'Instrucció de cada localitat.

A les poblacions on no existeixi Centre d'Instrucció, s'incorporaran al Centre més proper.

En aquells pobles massa allunyats del Centre d'Instrucció de la localitat més propera, els minyons s'incorporaran als respectius Consells Municipals.

del secretari general de la CGT, Léon Jouhaux, i de Stolz, secretari adjunt, amb Schevenels, anirà a Moscou a tal objecte, abans de finalitzar l'any.

La delegació sortirà entre el 22 i el 25 de novembre.

Peix per a la zona lleial

S'ha arribat a un principi d'acord entre l'Administració Central i el Govern d'Espanya, per a poder proporcionar peix del Cantàbric a tota la zona lleial, utilitzant la flota pesquera procedent dels ports del Nord per a dedicar-la a aquestes activitats en algunes internacions.

Esperem que ràpidament quedaran arranjats els detalls que permetran que es posi en vigor un servei gràcies al qual arribaran a aquesta zona totes les tones de peix que calguin per a proveir la diària amb regularitat i abundància, així com a bon preu.

En les actuals reunions del Consell de Ministres s'analitza el problema espanyol

L'AFECIUOSA ACOLLIDA DE CATALUNYA AL GOVERN

València, 16. — El «Mercanti» i «Financ», en el seu article de fons diu:

«La presencia del Gobierno en Barcelona ha hecho que se manifieste prontamente ese fondo honrado del pueblo español que nunca desperdicia la ocasión de ser cordial».

La representació oficial ha sido acogida con una cortesía afectuosa.

Por su parte el Gobierno estudia medidas que hagan entrar a los efectos económicos la estancia de la masa de población extranjera que ha agravado el problema de los abastecimientos. Nuestras medidas serán bien recibidas por el pueblo catalán que percibe con su fina sensibilidad el deseo del Gobierno de caminar a facilitar cuantos problemas se planteen.

SOTA LA PRESIDENCIA DEL CONSELLER DE JUSTICIA DE LA GENERALITAT

Aquest matí s'ha celebrat un acte de cordialitat entre els magistrats de Catalunya i els de la República

A PETICIO DEL MINISTRE DE JUSTICIA, HOM HA TRIBUTAT UNA GRAN OVACIO AL PRESIDENT DE L'AUDIENCIA, SENYOR ANDREU

Al Saló d'Actes del Tribunal de Cassació ha tingut lloc, aquest matí, l'acte de cordialitat entre els magistrats de la Justícia de la República i els de la Justícia de Catalunya.

A dos quarts de dotze arribaren al Palau de Justícia el conseller de Justícia, acompanyat dels sots-secretari i magistrats que estan al seu departament.

Poc després ho féu el ministre senyor Irujo, amb el sots-secretari de Justícia, el President del Tribunal Suprem senyor Marican Gómez, fiscal interí de tota els magistrats del Suprem, president del Tribunal de Garanties, senyor de Buen, i els altres magistrats de l'alt tribunal.

Foren rebuts pel President del Tribunal de Cassació, senyor Andreu, acompanyat de tots els magistrats de l'esmentat Tribunal, de l'Audiència de Barcelona, jutges, secretaris fiscals i tot el personal de la casa.

Una vegada al saló d'actes ocupà la presidència el conseller de Justícia senyor Bosch Gimpera, el qual tenia a la seva dreta el ministre de Justícia, el president del Tribunal de Cassació i el fiscal de la República. A la seva esquerra prengueren seient el president del Tribunal Suprem, el president del Tribunal de Garanties senyor de Buen, i el procurador general de Catalunya.

Obert que fou l'acte, el president del Tribunal de Cassació pronuncià uns paraules de salutació als fidels de la Justícia del govern de

la República i agrai tant al ministre local, especialment les obres que s'han efectuat als calabossos del jutjat de guàrdia, fiscalia, etc., les

quals han merescut els més calorosos elogis del ministre i dels seus companys.

El senyor Gómez, president del Tribunal Suprem, en un llarg discurs féu història del funcionament de la Justícia a l'Espanya lleial, especialment durant el temps de guerra, féu un elogi de tots els funcionaris i digué que Catalunya ha d'ésser el baluard de la victòria.

El ministre de Justícia, senyor Irujo, després de felicitar públicament el senyor Andreu, per haver sortit lliure de l'atemptat de què fou víctima, en qual acte estava representada tota la magistratura espanyola en el senyor Andreu, demanà que se li tributés una ovació, com així es féu.

Dedicà un record als calgués lluitant a Euzkadi contra el feixisme i acabà posant-se a disposició de les autoritats judicials de Catalunya per tal de poder laborar en bé de la pàtria.

Tancà els parlaments el conseller senyor Bosch Gimpera, el qual correspongué a les salutacions que feren per al Govern de la Generalitat.

Dedicà un record al que fou president d'aquesta Audiència, senyor Fernández Moreda, mort pels facciosos, i acabà augurant una victòria per a l'Espanya lleial.

Els assistents a l'acte visitaren el

Vida i aventures dels espanyols refugiats a Portugal

L'ex-emperador del Paral·lel viu, naturalment, a la que fou residència imperial, i, també naturalment, no paga a ningú

Paris, 16. — Procedent de Lisboa ha arribat a aquesta capital un comerciant portuguès, el qual ha facilitat als periodistes una interessant informació relativa als espanyols que es troben a la capital portuguesa treballant a favor de Franco.

La direcció d'aquests treballs l'ha assumida una representació de Burgos, formada per Gabriel Maura, Gil Robles, l'ex-marqués de Quintanar, un titulat consol general que es diu Ramero i el fill del qual fou sots-secretari d'Obres Públiques, Becerra.

Aquest organisme, una mena de gabinet negre, vigila estretament els seus compatriotes i, a instància seva, la policia portuguesa exerceix escrutinioses coaccions sobre les famílies espanyoles que resideixen des de fa anys a Portugal.

Una d'aquestes coaccions consisteix a obligar aquests espanyols a engruixir les subscripcions per a l'Exèrcit salvador. I, si es resisteixen, hom empra tota mena d'amenaça.

Un dels altres apòrboms que es va refugiar a Portugal, és el senyor Pita Romero, ambaixador d'Alcalá Zamora al Vaticà. Però ara ha marxat al Brasil per a refer la seva fortuna.

Quant al senyor Lerroux, viu a l'hotel de repòs de Bussaco, que fou lloc de repòs de reis i emperadors. Viu allí, però seguint el seu costum de sempre, no paga la factura a l'hotel. I quan fa poc aquest anava a incautar-se-li d'un magnífic automòbil per a cobrar-se part del compte pendent, el senyor Lerroux es va avançar a la incautació i anà a Lisboa a vendre el cotxe.

Halifax traça amb Eden del que preguntarà al Govern del Reich

Londres, 16. — Abans de sortir cap a Berlín, lord Halifax ha conferenciat aquest matí extensament amb el senyor Eden, amb el qual ha tractat de les principals qüestions sobre les quals el lord president del Consell intentarà conèixer el criteri i les intencions dels dirigents del Reich.

HA PRES POSSESSIÓ EL NOU FISCAL DE L'AUDIENCIA VALENCIANA

València, 16. — Davant el Ple d'aquesta Audiència ha pres possessió el nou fiscal, el senyor Eugenio de Olabarrieta Miruri.

El senyor Giner de los Rios projecta unificar les emissions de ràdio de la Generalitat i de l'Estat

L'EVACUACIÓ DE MADRID CONTINUA EFECTUANT-SE D'UNA MANERA MOLT RAPIDA

Aquest migdia, el ministre d'Obres Públiques i Comunicacions, senyor Giner de los Rios, ha rebut els informadors, als quals ha dit que molt aviat restaria acabada la instal·lació del seu ministeri i que aleshores podria mantenir un contacte més sovint amb els reporters, a disposició dels quals es posaria incondicionalment.

Ha dit també el ministre, que s'ocupava activament del problema de la radiodifusió i que tenia el projecte d'unificar les emissions radiofòniques de l'Estat i de la Generalitat, per tal d'aconseguir un més gran rendiment.

Ha acabat dient que l'evacuació de Madrid es porta a terme amb gran rapidesa, malgrat les dificultats amb què es topava per la manca de transports.

Avui, el Consell de Ministres conllocarà l'examen de la situació nacional i estrangera que va iniciar ahir

Ahir a les set de la tarda es reuniren en el Consell els ministres del Govern de la República.

A dos quarts d'una de la nit acabà el Consell, i el ministre de la Governació, senyor Zugazagotia, donà la següent referència als periodistes:

«El Consell s'ha reunit per tal de canviar impressions sobre la política nacional i estrangera, i el president del Consell ha donat compte del seu viatge a Madrid, acompanyant el President de la República amb els ministres de Defensa i Estat, i ha fet notar la satisfacció que han produït a Madrid les paraules del President de la República. Tots els han format un alt concepte de l'esperit de què estan dotats tots els que lluiten per les llibertats d'Espanya».

El senyor Zugazagotia es pegà a ampliar aquesta declaració, dient

I nosaltres, sense assabentar-nos-en!

Paris, 16. — La prepaganda facciosa anuncia que els carrers de Barcelona, segons testimoni recent d'un dels de la zona roja, es veuen sovint cartells amb la inscripció «Visca Franco».

AL JAPO SE LI FA DIFÍCIL COMPLIR EL SEU PROGRAMA DE REARMAMENT

Toquio, 16. — L'agència Domei comunica: «El redactor financer del periòdic militarista «Yomiuri» comprova que durant els mesos del 1937, l'exportació de Xina ha costat ja 3.850.000.000 iens i arriba a la conclusió que les despeses militars per al proper exercici financer s'elevaran a més de 5.000.000.000 de iens. Les operacions militars augmenten les despeses a mesura que són necessaris nous reforços i el front més extens, però pot esperar-se que la capacitat de producció del Japó serà suficient per a acabar el programa del rearmament».

Les previsions pressupostàries hauran de cobrir les despeses de l'execució del pla de rearmament de sis anys.

1839 - 1914 - 1937: una història de cinisme i de covardia...

La qüestió és ja oficial. Fa uns dies, Alemanya ha comunicat, amb tot el protocol diplomàtic, que reconeixia la inviolabilitat de Bèlgica.

A mitjan del mes passat es coneixia aquesta gestió dels agents del Fuhrer, però amb caràcter particular. Al cap d'un mes ja té el vist i plau de les cancelleries. Això pot semblar, simplement, un tràmit més en el complicat tràmit de les negociacions entre diplomàtics. En aquest cas, però, hi ha quelcom més. Hi ha una maniobra i una claudicació. Es això el que volem explicar...

1839

Bèlgica acabava d'ésser creada. Els Països Baixos, primer germànics, després carolíngis, escapats sota els Austries i alliberats amb el seu propi esforç heroic per a convertir-se en la República comercial més potent, tant que feia frontolles a la City; sotmesa més tard als exèrcits de la Revolució i de Napoleó, eren, finalment, partits en dos Estats: Holanda, amb la seva monarquia femenina i Bèlgica, amb un monarca germànic, importat d'un dels tants reialmes que vegetaven a l'entorn de Prússia.

Creació en certa manera artificial, obra de la diplomàcia europea i a instigacions dels ministres i estratèges del rei de Prússia, que volien un Estat tancat (quasi podríem dir un Estat-tap) entre la seva frontera més vulnerable i la França que regia Lluís Felip.

I, polser per ésser justament obra de diplomàtics, per haver estat aixecat sobre el mapa, el nou Estat contenia en ell els germens de futurs conflictes que posarien en perill, si no la seva existència, almenys la seva tranquil·litat. D'una banda, incloïa sota un mateix ceptre pobles de parla i d'història diferent: els flamencs i els valons. D'altra part, no equilibrava amb un cinturó suficient els ports i costes, de gran importància estratègica i comercial del país que sorgia al món. Més tard, aquestes dificultats s'h'an augmentat amb el desequilibri provocat per l'insuficient desenvolupament agrari d'un Estat dedicat tot ell a la indústria, al comerç i a la mineria. La força moderadora de passions i extremismes del camp, ha mancat i manca encara a Bèlgica.

Per tal de garantir el nou Estat totes les potències de l'Europa occidental i central signaren un acord, el 1834, reconeixent i comproment-se a respectar la neutralitat de Bèlgica i la inviolabilitat del seu territori.

1914

Aquest tractat fou el famós tros de paper que el Kaiser, simbòlicament, esquinçà el dia que els seus soldats trepitjaren els camps de la frontera germano-belga i envairen el país que regia Albert I.

L'amenaça de mort garantida al país. Els alemanys trobaren una oposició militar heroica que contribuï —amb el retràs que els imposa en la seva marxa— a la victòria dels aliats.

Des d'aquelles jornades doloroses, Bèlgica ha mantingut, en la seva vida econòmica i política i en la seva actuació internacional, una viva solidaritat amb França.

Tot el sistema de defensa de la seva frontera estava construït tenint en compte la conjugació d'esforços amb la línia Maginot. Els Estats Majors d'ambdós països treballaren en col·laboració.

Entre França i Bèlgica no hi havia ni Duana ni passaports. La vida cultural dels dos països veïns s'havia agermanat.

El bloc franco-belga semblava indestructible...

1937

Però... A Albert I, mort en un tràgic i no aclarit accident, succeïx Leopold. La germana del jove rei està casada amb el príncep del Piemont i queda lligat, per tant, amb estrets lligams familiars, amb la política italiana, que és, és clar, la política de Mussolini.

I a penes Leopold és rei comença una cadena de fets que, si bé aliats semblaven independents els uns dels altres, ara, mirats en conjunt, semblen respondre a una política i a una direcció perfilada, a un comandament únic. Vegeu els principals:

El moviment feixista que acabdilla Degrelle, el Rex, s'infla com una bombolla de sabó.

Una mena d'ultraisme d'importació s'apodera del moviment de reivindicació nacional dels flamencs.

Hitler, desfigurant el seu primitiu programa de recuperació de les terres alemanyes, obliga Eupen i Malmédy, els dos trossos de prop del Rin incorporats a Bèlgica pel tractat de Versalles i es llança sobre Danzig, objectiu d'importància més remota.

Es perfil·la l'eix Roma-Berlín, que comença a actuar, sense ésser declarat, davant la guerra italo-egípcia.

Després d'avances considerables de l'opinió esquerrana francesa al Front Popular, a primers del '38, Bèlgica anuncia que trenca els lligams militars que la unien amb França. El cop és de força, sensacional i té arrels tan fons que encara els diplomàtics no han pogut establir el nou equilibri que substitueixi al que Leopold trenca.

Posició equívoca davant la guerra d'Espanya, que motivà la dimissió del seu càrrec de ministre a Vandervelde.

I ara fa dues setmanes l'esbomament de la gran maniobra.

LA GRAN MANIOBRA

Per mitjà de negociacions entre les cancelleries, és a dir d'esquena a l'opinió, Hitler fa preguntar a Leopold quina seria l'actitud de Bèlgica si el III Reich reconeixia la neutralitat del seu reialme. Per interès de les dues parts, la pregunta transcendia al públic i al ministeri d'Afers Estrangers de les grans potències. Volem saber com reaccionarà el poble i els diplomàtics.

I així comença la curta, però al·ligonadora història de cinisme i de covardia.

Hitler, el representant demagògic del mateix esperit i d'identica mentalitat que dirigí l'esquinçament, el 1914, del tros de paper que Prússia signà el 1839, ofereix ara al país en l'invasió del qual el mateix, com a simple soldat, participà, una nova edició del tros de paper. I el rei successor del que fou ànima i espina de la defensa desesperada del territori belga, accepta tot seguit, i quasi imposant-se als seus polítics, la nova farsa, impulsat pels interessos de família i pel seu desig de governar, a més de regnar, i de governar en feixista, per cert...

Aquesta és la part del cinisme que comença a actuar, sense ésser declarat, davant la guerra italo-egípcia.

Què fan davant d'això les democràcies europees, els Estats que sofríren les conseqüències de l'esquinçament del tros de paper? ¿Com reaccionen?

SILENCI...

Callant, Oblidant que ells són els responsables de la tranquil·litat i la pau d'Europa. Callant com l'avantatge d'Europa. Callant com l'avantatge dels seus morts. Ni el seu propi interès, ni l'instint de conservació, ni la fe en la pau poden fer obrir la boca als representants de les democràcies. La Bèlgica que ells crearen la sang dels belgues que ells aprofitaren, tot això no els diu res, els és indiferent, ho cedexen amablement a la voracitat bel·lica de Hitler i a la megàlomania del jove Leopold.

Aquesta és la part de la covardia.

Per això diem que entre les dues fases, aparentment protocol·làries, de la negociació, havien ocorregut coses simbòliques... i alarmants.

La fe en la pau, l'esperit democràtic na anat a càrrec, com sempre, del poble. Heus aquí com reflecteix l'opinió el diari «La Nation Belge».

«Per què els belgues no concediran a Alemanya la mateixa confiança que a França? Per la raó ben simple que, des de 1815, no han vist el seu sol trepitjat pels soldats francesos —a no ésser com a defensors—. Quan Alemanya hagi deixat passar 122 anys... llavors potser...»

Ocupació d'un cim a Cerro Blanco (Carabanchel)

Comunicat oficial del Ministeri de Defensa amb les notícies rebudes fins les 20 hores del dia 15 de novembre del 1937.

CENTRE. — Les nostres forces ocuparen un cim situat a les proximitats de Cerro Blanco (Sector de Carabanchel).

Les bateries lleials dispararen sobre Puente Nuevo (Sector del Jarama) i dispersaren els grups que treballaven en la seva reconstrucció. També bateren concentracions enemigues a l'Altio del León.

EST. — Canonejà a l'Alt Aragó sobre les posicions enemigues, Casa Bataneros, Fardina, Balin i Selva Osán. Des de Lechón, foren batudes les forces rebels que intentaven fortificar-se entre aquesta posició i la cota 1.190.

Foc de fusell i metralladora, des de Primoral i Campolliva (Sector de Villanueva del Gállego); i de morter, des de Santa Cruz i Monte Calvario, contra el Cofado del Maestro.

L'artilleria enemiga, des de Lechón, canonejà Monte Irazo.

ANDALUSIA. Foc de canó contra el nostre poblat de Colomera (Granada).

EXTREMADURA. Foc d'artilleria sobre les posicions pròpies de La Granjuela i Valsequillo.

LEVANT. — Tiroteig de fusell i metralladora a les zones de Puerto Escandón i Cenigral. Duel d'artilleria al sector de l'examentat Puerto.

No és pas solament un mot...



Els telegrams varen relatar l'escena. Era a Londres, el dia de la commemoració de l'armistici. El rellotge de Big-Ben, en tocar les onze, acaba de donar a la multitud congregada al Whitehall el senyal dels dos minuts de silenci, quan un home es precipita vers el rei. Els policies l'agafen. No s'ha produït, però, ni el més petit instant de confusió. El rei (a la dreta) ha restat impassible. Els ministres, els soldats, el públic, ningú no s'ha bellugat. Aquest document sensacional explica millor que cinquanta llibres la tradicional sang freda britànica. Nosaltres, mediterranis, gent impressionable, no compremem els procediments anglesos. La lentitud de la diplomàcia anglesa ens desespera. Qui sap si moltes vegades prenem per covardia el que és simplement serenitat! Per això és bo de conèixer una fotografia com aquesta, que ve a recordar-nos que la tranquil·la seguretat, la flama britànica, no són paraules vanes. Qui sap si aquests ministres tan encarcerats pensem, en el fons, que aquest problema del feixisme, que a nosaltres tant ens inquieta, la "vella Anglaterra" l'arranjara d'una manera molt senzilla: imagineu, engagent la fantasia a tota velocitat, que l'home que intenta pertorbar els dos minuts de silenci és Mussolini. Veieu el poc cas que en fan el rei, els ministres, els soldats i el poble, o sigui l'Imperi britànic? Quatre policies, un cop de porta ben aplicat, l'Imperi continua com si res, pensant en els seus morts i invocant Déu. La flama britànica no és, solament, un mot... Haurem de reivindicar lord Plymouth, prototipus de sang freda i de paciència britàniques, amb permís de lord Halifax? (A.)

"Per sant Martí, mata el porc i enceta el vi"

A mitjan novembre, o sigui pels voltants de Sant Martí, el calendari agrícola dels pobles llatins marca una fita assenyada; fita que celebra o rememora tota la pagesia de la vella cultura llatina. S'acaba el bon temps i comencen les fredorades. Per les contrades viníferes s'han acabat les feines pròpies de l'elaboració del vi, i aquest ja es pot donar per fet, i cal veure el resultat d'una de les més importants indústries de l'agricultura llatina. Es temps de prevenir-se per la hivernada i cal matar el porc assegurant d'excellit recepte per combatre les fredorades.

PER A FER-NE RASPALLS...

La mort del porc constitueix una festa molt interessant encara. Tot-hom de la casa es posa en joc. El matador té dret a emportar-se els pels més llargs i erotes de l'esquena de la bestia que talla i es posa al seu sarro, i acabada la temporada els ven pora fer-ne raspalls. La mainada s'ocupa a sostenir la cua del porc mentre se'l sacrificia. Es corrent convidar a la festa els millors amics, i ésser-hi convidat és deferència tinguda en compte i el no ésser-hi és tingut en omig quan hom considera que el grau d'amistat s'ho comporta. Als amics que per una o altra raó no escau convidar-los a l'apat celebrador de la festa se li envia un tast de la bestia posada en polsola oïstella o brunyida a safata coberta amb un drap de llit net de bugada.

SOPAR EXTRAORDINARI I BALL

El vespre del dia de la matança es fa un bon sopar extraordinari, al qual hi ha llocs que hi són obligats les monges i sempre es menja una mica de les diverses parts de la bestia, sobretot de les més principals i valorades. Per mitjà d'una despesa del sopar és obligat el ball. Al Ripollès era el mateix matador qui feia de músic i tocava la guibarda o samsonia, i a Pardiñes molts anys enora es ballava un ballet propi i especial per aquesta festa. Pel Ripollès, la Garrotxa i el Vallespir, es ballava el «Ball dels Cornuts». Molts anys enora els ballaires es cobrien la testa amb unes grosses banyes de marró i del·laven caure esquena avall a tall de mantell la pell llanosa del corder. Agafats de mans feien un ball rodó al voltant de la taula mentre llançaven grans orris simulant el balar del març.

EL BALL DELS CORNUTS...

Avui aquest ball es fa d'altra manera: dos homes s'agafen de les mans i comencen la dansa en rodona mentre canten:

Dos cornuts ens hem trobat, bé serem tres aviat, tu, darrer cornut vingut, vés a corcar un altre cornut.

Un dels dos ballaires va a cercar un altre dels que mien a la facel·la i segueix el ball rodó i la cantarella, però ara diuen que els gruts ja són tres. La cantada segueix fins que prenen part en la rodona tots els homes presents. Volten, volten, fins que el que ha iniciat el ball lliança una xiscla estrident que té més de bramul que de crit humà, i aleshores la rodona es desfà ràpidament i tothom procura abraçar-se amb el que pot a l'objecte de quedar aparellat. Com que és obligat que el nombre de ballaires sigui sars obligatòriament, ha de quedar-se un ballaire sense parella, i aquell és proclamat cornut d'entre tots la colla, i ve obligat a pagar el vi per a tothom. Es costum fer tots els possibles perquè resulti cornut l'amo de la casa.

I EL DEL BARBER

Pel Borquedà, el Lluçanès i el Cadis es fa el «Ball del Barber». Els homes fan ball rodó, i de sobte surt un que es disposa a afaitar a qui es preli; aviat surt un candidat. Per a afaitar s'usen els estris més inversemblants. Assagut en cadira o a terra, enmig de la rodona, resulta que tot ha anat de per riure, i que a la bona, motiu de la facel·la, un cop oberta, en lloc de copsers hi ha moresos o algun altre objecte.

ALTRES FACIES

Per la Segarra sobretot pels pobles propers a Santa Coloma de Queralt, els convidats després de sopar se'n van de la casa on s'ha fet l'apat i tornen a la posta estona desfilats o estranyament vestits i sobretot amb robes del sexe contrari.

Es homes vesteixen proteccament de dona i les dones al contrari. De nou a la casa de la festa, es lliuren als divertiments més estranyes i extravagants, procurant tant com poden dissimular i amagar qui són.

Per la Terra Alta més fronterera a l'Aragó i pels pobles aragonesos immediats i de cultura catalana, el dia de la matança els treballadors de la casa tornen del camp disfressats i vestits amb robes impropies de llur estament sempre procurant tot ésser coneguts i es lliuren a la representació de facècies improvisades, si bé responen a un argument premeditat i convingut i generalment d'aire còmic.

Pel Ripollès i Lluçanès a part dels balls indicats hom fa d'altres jocs. Es balla el «Tiu Franc», o el «Ball del Picafo», i hom procura encendre una llufa de paper que el protagonista i cap d'el ball, porta penjada.

Es ballen els balls dels «Aranyons» o del «Jan Pottó», durant els quals i seguint un ritme i un ordre hom venomenant les diverses parts del cos i en anomenar-les hom les ha de tocar a terra sense perdre el ritme de la melodia; coreografia que resulta un exercici molt bellugat i acidentat.

Hom fa també el joc de cent cames», en la qual prenen part tots els homes presents posats de mans a terra i formant una llarga tira els uns amb les cames damunt del seu immediat i fent servir les mans per a caminar.

Es molt corrent donar a l'apat aire de sopar de mort i per això l'anomenen «sopar de farcurum». Es així mateix costum després de sopar cantar una cançó popular anomenada «els funerals del porc» de la qual hi ha diverses variants i que hom sol cantar en diverses variants de tonada propera i altres al to dels cants de funerals.

Es molt remarcable els punts de contacte i la semblança d'aquests costums amb els costums de Carnestoltes. El Ball dels Cornuts, a Prats de Molló fins a mitjan segle passat es ballava el diumenge de Carnestoltes enmig de la plaça com una de tantes facècies d'aquella època.

El Ball del Barber també es ballava per igual temps, a Gossol i a Sant Julià de Cerdanyola. Per la Segarra i la Terra Alta la gent es disfressava com per Carnestoltes. Els «Aranyons», el «Tiu Franc», i el «Jan Pottó», són també grans carnestoltesques fetes i ballades a diversos indrets.

Es així mateix remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també



Boix al·legòric de la mort del porc, segons un prondètic gironí del segle XVIII

Es molt remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també

Es molt remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també

Es molt remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també

Es molt remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també

Es molt remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també

Es molt remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també

Es molt remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també

Es molt remarcable que els costums que portem «picares» i produïen en un moment assenyat del calendari agrícola com també

BOIRA A BRITANIA

TOPADA DE TRENS I DIFICULTATS EN ELS TRANSPORTS

Londres, 16. — Una boira intensa embolcalla les illes britàniques. A conseqüència d'aquesta boira particularment espessa, el ferryboat que fa el trajecte Dunkerke-Douvres arriba amb un retard de més d'una hora i mitja. Tots els serveis organitzats especialment per a temps de boira funcionen a les naves de les barriades i els trens sofreixen retards més o menys importants. A Londres els serveis de transports circulen amb retard. El tren que sortí ahir de Perth cap a totat aquest matí, a les quatre, amb el ràpid d'Escòcia, prop de Crewe. Hi ha cinc viatgers ferits.

Kalinin rep les delegacions obreres internacionals

TXEVELEC, «L'HEROI DE LA URSS»

Moscou, 16. — Kalinin, president del Comitè Executiu central de la U. R. S. S., rebé, al Palau del Treball, les delegacions obreres arribades a Moscou per tal d'assistir a les festes d'octubre. Les delegacions ovacionaren Kalinin, el qual els dirigí una càlida salutació i contestà amb tot detall les preguntes que li foren dirigides. Els representants de les delegacions que parlaren a continuació elogiaren tot el que vegeren al país dels Soviets i agrairon als sindicats la cordial hospitalitat que els oferia.

El Consell de Comissaris del Poble ha nomenat «Heroi de la U. R. S. S.» a Mark Xovlev, cap adjunt de la direcció central de rutes àrtiques.

NEGRIN I ZUGAZAGOTIA HAN VISITAT CASANOVES

Han visitat el president del Parlament, senyor Casanoves, el president del consell de ministres, doctor Negrin, i el ministre de Governació senyor Zugazagotia.